

**ỦY BAN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ LAI CHÂU**

**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Số: 455 /UBND-VHTT
V/v triển khai lấy ý kiến tham gia vào
dự thảo Đề án đặt tên đường, phố,
công trình công cộng trên địa bàn
thành phố Lai Châu

Thành phố Lai Châu, ngày 12 tháng 3 năm 2020

Kính gửi: - Thủ trưởng các cơ quan, đơn vị, đoàn thể thành phố;
- Chủ tịch UBND các xã, phường

Căn cứ Nghị định số 91/2005/NĐ-CP ngày 11/7/2005 của Chính phủ về việc ban hành quy chế đặt tên, đổi tên đường phố và công trình công cộng; Thông tư số 36/2006/TT-BVHTT ngày 20/3/2006 của Bộ Văn hoá Thông tin về việc hướng dẫn thực hiện một số điều của quy chế đặt tên đổi tên đường phố và công trình công cộng ban hành kèm theo Nghị định 91/2005/NĐ-CP;

Qua rà soát trên địa bàn hiện tại còn 01 công trình công cộng và 82 tuyến đường phố chưa được đặt tên, căn cứ vào quy định hiện hành và quy mô các tuyến đường, UBND thành phố đã xây dựng Đề án đề nghị đặt tên 01 công trình công cộng; 03 đường, 21 phố; Điều chỉnh 03 tuyến đường; các tuyến đường còn lại sẽ gắn biển ngõ hoặc ngách.

Đề Đề án đặt tên đường, phố, công trình công cộng đảm bảo chất lượng, phù hợp với thực tế, có tính khả thi cao, UBND thành phố đề nghị các cơ quan, đơn vị, đoàn thể thành phố; UBND các xã, phường thực hiện một số nội dung sau:

1. Văn phòng HĐND-UBND thành phố đăng tải nội dung dự thảo Đề án đặt tên đường, phố, công trình công cộng trên Trang thông tin điện tử thành phố.
2. Đài Truyền thanh thành phố phối hợp với UBND các xã, phường tuyên truyền nội dung dự thảo Đề án đặt tên đường, phố, công trình công cộng trên hệ thống truyền thanh của thành phố từ ngày 14/3-27/3/2020.
3. Các cơ quan, đơn vị, đoàn thể thành phố tổ chức cho cán bộ, công chức, viên chức của cơ quan, đơn vị tham gia ý kiến vào dự thảo Đề án đặt tên đường, phố, công trình công cộng.
4. UBND các xã, phường: Thực hiện niêm yết công khai dự thảo Đề án tại trụ sở UBND các xã, phường; Nhà văn hóa các bản, tổ dân phố.

Chi đạo Tổ trưởng tổ dân phố, trưởng ban tuyên truyền nội dung dự thảo Đề án tới Nhân dân trên địa bàn bằng hình thức phù hợp vừa phải đảm bảo quy định về công tác phòng, chống dịch Covid 19, vừa phải đảm bảo tuyên truyền nội dung dự thảo Đề án để Nhân dân biết và tham gia ý kiến.

5. Các cơ quan, đơn vị, đoàn thể, UBND các xã, phường tổng hợp báo cáo kết quả thực hiện và các ý kiến tham gia gửi về UBND thành phố (*Qua phòng Văn hóa và Thông tin*) **trước ngày 27/3/2020.**

(Có Dự thảo Đề án kèm theo).

6. Giao phòng Văn hóa và Thông tin thành phố đôn đốc, kiểm tra việc tổ chức lấy ý kiến của các cơ quan, đơn vị, UBND các xã, phường; tổng hợp kết quả lấy ý kiến và báo cáo UBND thành phố **trước ngày 29/3/2020.**

Căn cứ vào nội dung công văn, UBND thành phố yêu cầu và đề nghị thủ trưởng các cơ quan, phòng, ban, đoàn thể thành phố; Chủ tịch UBND các xã, phường triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Chủ tịch UBND thành phố (b/c);
- Lưu: VT.

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Vàng Thị Chính

Số: /ĐA-UBND

Thành phố Lai Châu, ngày tháng 3 năm 2020

(DỰ THẢO)

ĐỀ ÁN

Đặt tên đường, phố, công trình công cộng trên địa thành phố Lai Châu

I. SỰ CẦN THIẾT VÀ CĂN CỨ PHÁP LÝ VỀ ĐẶT TÊN ĐƯỜNG, PHỐ, CÔNG TRÌNH CÔNG CỘNG

1. Sự cần thiết phải đặt tên đường, phố, công trình công cộng

Thị xã Lai Châu được thành lập theo Nghị định số 176/NĐ-CP ngày 10/10/2004 của Chính Phủ, đến ngày 27/12/2013 được Chính phủ ban hành Nghị quyết số 131/NQ-CP thành lập thành phố Lai Châu thuộc tỉnh Lai Châu.

Thành phố có diện tích tự nhiên 92,37 km², dân số hơn 4 vạn người, gồm 7 đơn vị hành chính (2 xã, 5 phường). Hiện có 50 đường và 57 phố đã được đặt tên. Tuy nhiên những năm gần đây mạng lưới giao thông trên địa bàn thành phố tiếp tục phát triển, thành phố đã được UBND tỉnh Lai Châu phê duyệt điều chỉnh quy hoạch chung xây dựng đô thị định hướng phát triển đến năm 2030, một số tuyến đường, phố được hình thành song chưa có tên nên khó khăn trong công tác quản lý đô thị, công tác quản lý hành chính, gây ảnh hưởng tới các hoạt động giao dịch kinh tế, văn hóa xã hội của các tổ chức, cá nhân trên địa bàn.

Nhằm thực hiện tốt công tác quản lý đô thị, quản lý hành chính, tạo điều kiện thuận lợi cho tổ chức cá nhân trong các hoạt động giao dịch kinh tế, văn hóa xã hội; xây dựng đô thị phù hợp với quy hoạch chung của thành phố đến năm 2020 và định hướng đến năm 2030. Đồng thời thông qua việc đặt tên đường, phố nhằm tôn vinh những anh hùng dân tộc, danh nhân văn hoá, các nhà chính trị - quân sự lỗi lạc; giáo dục truyền thống văn hóa, tình yêu quê hương đất nước và lòng tự hào dân tộc cho các thế hệ trẻ.

Do vậy việc đặt tên đường, phố, công trình công cộng trên địa bàn thành phố là cần thiết và phù hợp với tình hình địa bàn.

2. Căn cứ pháp lý về đặt tên đường phố

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 19/6/2015.

Căn cứ Nghị định số 91/2005/NĐ-CP ngày 11/7/2005 của Chính phủ về việc ban hành quy chế đặt tên, đổi tên đường, phố và công trình công cộng.

Căn cứ Thông tư số 36/2006/TT-BVHTT ngày 20/3/2006 của Bộ Văn hóa thông tin về việc hướng dẫn thực hiện một số điều của quy chế đặt tên, đổi

tên đường, phố và công trình công cộng ban hành kèm theo Nghị định số 91/2005/NĐ-CP của Chính phủ.

II. NGUYÊN TẮC ĐẶT TÊN ĐƯỜNG, PHỐ, CÔNG TRÌNH CÔNG CỘNG

1. Nguyên tắc chung

Tất cả các đường và phố, công trình công cộng trong thành phố được xây dựng theo Quy hoạch đô thị, được sử dụng ổn định thì được xem xét để đặt tên.

Việc đặt tên đường, phố trên địa bàn phải mang tính khoa học gắn với lịch sử, văn hoá, ổn định lâu dài, thuận tiện cho Nhân dân. Tên danh nhân, sự kiện, địa danh được lựa chọn đặt tên đường phải thực sự tiêu biểu, rõ ràng.

Căn cứ vào vị trí, quy mô của đường để đặt tên tương xứng với tên của danh nhân, ý nghĩa của địa danh, tầm quan trọng của sự kiện lịch sử sắp xếp thứ tự ưu tiên cho từng loại đường.

2. Nguyên tắc cụ thể

Những tuyến đường là lối đi lại được xác định trong quy hoạch đô thị có quy mô lớn về chiều dài, chiều rộng gồm các trục chính trên địa bàn đô thị, các tuyến vành đai, liên tỉnh được đặt tên là đường. Những tuyến đường là lối đi lại được xác định trong quy hoạch đô thị có quy mô nhỏ hơn, hai bên đường có các công trình kế tiếp nhau như nhà ở, cửa hàng, cửa hiệu thì đặt tên phố.

Tên các danh nhân cùng thời lịch sử hoặc cùng lĩnh vực hoạt động được nghiên cứu ưu tiên đặt gần nhau, tạo thành các cụm trên đường có liên quan.

Tên các nhân vật lịch sử gắn liền với các sự kiện lịch sử hoặc địa danh diễn ra sự kiện lịch sử được nghiên cứu, ưu tiên đặt các đường gần nhau hoặc kế tiếp nhau theo cùng một tuyến.

Không gây xáo trộn về tâm lý, xáo trộn về mặt quản lý như thay đổi giấy tờ tùy thân, giấy tờ giao dịch kinh tế, văn hoá, hộ khẩu không cần thiết.

III. NHỮNG TUYẾN ĐƯỜNG, PHỐ, CÔNG TRÌNH CÔNG CỘNG ĐỀ XUẤT ĐẶT TÊN:

Đề nghị đặt tên 01 công trình công cộng ; 3 đường, 21 phố; Điều chỉnh 03 tuyến đường. Cụ thể như sau:

1. Phường Tân Phong

1.1. Đường quy hoạch 6-13:

a. Vị trí:

Tổ dân phố số 9 phường Tân Phong, điểm đầu giao với đường Hoàng Hoa Thám, điểm cuối giao với đường 6-13 có chiều dài 192 m, chiều rộng 13,5 m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Bắc Sơn

- Ý nghĩa: Khi quân Nhật đánh vào Lạng Sơn, ngày 22/9/1940, quân đội Pháp trên đường thua chạy đã rút lui qua châu Bắc Sơn. Ngày 27/9/1940, Đảng bộ châu Bắc Sơn, tỉnh Lạng Sơn đã lãnh đạo nhân dân nổi dậy tước khí giới của quân Pháp, giải tán chính quyền địch, thành lập chính quyền cách mạng. Ngày 03/10/1940 tại rừng Tân Hương chính quyền của ta đã quyết định thành lập đơn vị du kích Bắc Sơn.

1.2. Đường quy hoạch 6-3:

a. Vị trí:

Tổ dân phố số 9 phường Tân Phong điểm đầu giao với đường Nguyễn Thị Định, điểm cuối giao với đường 6-13, có chiều dài 162 m, chiều rộng 17,5 m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Xuân Thủy

- Ý nghĩa: Ông tên thật là Nguyễn Trọng Nhâm, (1912 - 1985), quê quán thôn Hòe Thị, tổng Phương Canh, phủ Hoài Đức, tỉnh Hà Đông (nay là phường Phương Canh, quận Nam Từ Liêm, Hà Nội). Xuất thân trong một gia đình truyền thống Nho giáo, nhưng từ nhỏ ông được giáo dục trong môi trường văn hóa Công giáo tại quê nhà, sau đó được đưa lên Hà Nội học. Xuân Thủy là một nhà cách mạng, chính khách, nhà ngoại giao, nhà thơ và nhà báo Việt Nam. Ông từng là Bộ trưởng Bộ Ngoại giao của Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, Trưởng đoàn đàm phán của Chính phủ Việt Nam Dân chủ Cộng hòa tại Hội nghị Paris (1968-1973). Ông được tặng thưởng: Huân chương Hồ Chí Minh; Huân chương Độc lập hạng Nhất và Huân chương Kháng chiến hạng Nhất.

1.3. Đường quy hoạch T3:

a. Vị trí:

Tổ dân phố số 10 phường Tân Phong, điểm đầu giao với đường Lò Văn Hặc, điểm cuối giao với phố Hồ Xuân Hương có chiều dài 185 m, chiều rộng 9,5 m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Chương Dương

- Ý nghĩa: Chương Dương là tên của địa danh lịch sử Bến Chương Dương (*Chương Dương độ*). Địa danh này cùng với Hàm Tử là hai địa danh gắn liền với Chiến thắng quân Nguyên-Mông lần 2 của quân dân Đại Việt. Thắng trận Hàm Tử - Tây Kết, Trần Quốc Tuấn mang toàn quân ra Bắc đánh Thoát

Hoan đề lấy lại Thăng Long. Bằng kế sách ngăn chặn không cho Toa Đô hợp binh với Thoát Hoan, trong khi đó đại quân của Thoát Hoan ở Thăng Long cũng đang trong tình trạng thiếu thốn mọi mặt, các chiến thuyền đều đóng ở Chương Dương. Trần Quang Khải cùng Phạm Ngũ Lão và Trần Quốc Toản tấn công quân Nguyên ở Chương Dương; quân giặc bị bất ngờ nên đã tan tác bỏ chạy. Trên đà chiến thắng đó quân ta tiến vào Thăng Long, quân của Thoát Hoan không chống cự được buộc phải rút khỏi kinh thành Thăng Long.

1.4. Đường quy hoạch số 5C

a. Vị trí:

Tổ 18 phường Tân Phong, điểm đầu giao với đường Điện Biên Phủ điểm cuối giao với đường Trần Quý Cáp, có chiều dài 127m, chiều rộng 15,5 m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Him Lam

- Ý nghĩa: Him Lam một trung tâm đề kháng kiên cố vào bậc nhất của tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ, với nhiệm vụ che chở trực tiếp cho phân khu Trung tâm, chính vì thế mà Him Lam được mệnh danh là “cánh cửa thép” của tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ. Tại đây Pháp bố trí hệ thống binh lực và hỏa lực mạnh. 17h ngày 13/3 ta mở màn đánh vào cứ điểm Him Lam cũng là mở màn chiến dịch Điện Biên Phủ. Sau hơn 5 giờ chiến đấu các chiến sỹ thuộc trung đoàn 141 và trung đoàn 209, đại đoàn 312 đã tiêu diệt và làm chủ hoàn toàn cứ điểm mở toang “cánh cửa thép” tiến vào phân khu trung tâm. Trong trận đánh này xuất hiện nhiều tấm gương chiến đấu dũng cảm, nổi bật là tiểu đội phó Phan Đình Giót, người anh hùng đã lấy thân mình lấp lỗ châu mai tại mỏm 2 tạo điều kiện cho đồng đội tiến lên tiêu diệt địch. Trận thắng Him Lam là trận mở màn cho chiến dịch Điện Biên Phủ mang một ý nghĩa vô cùng quan trọng góp phần làm lên chiến thắng Điện Biên Phủ "lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu".

1.5. Đường quy hoạch 5-6:

a. Vị trí:

Tổ 16 phường Tân Phong, điểm đầu giao với phố Nguyễn Thị Minh Khai, điểm cuối giao đường Hoàng Quốc Việt có chiều dài 191m, chiều rộng 13,5 m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Yết Kiêu

- Ý nghĩa: Yết Kiêu (1242-1310) tên thật là Phạm Hữu Thê, quê tại làng Hạ Bì, huyện Gia Lộc, tỉnh Hải Dương; là anh hùng chống giặc ngoại xâm vào đời nhà Trần, ông là gia tướng và một trong 5 mãnh tướng dưới trướng Quốc công Tiết Chế Trần Quốc Tuấn, ông là người có công giúp Nhà Trần chống giặc

Nguyên Mông vào thế kỷ XIII với biệt tài thủy chiến. Ông là người bơi lặn giỏi, đã sử dụng tài của mình để đục thuyền của quân xâm lược Nguyên Mông.

1.6. Đường quy hoạch T1:

a. Vị trí:

Tổ 5 phường Tân Phong, điểm đầu giao với đường số 3, điểm cuối giao đường T3, có chiều dài 150 m, chiều rộng 13,5 m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phó Chu Huy Mân

- Ý nghĩa: Chu Huy Mân (1913-2006) tên thuở thiếu thời là Chu Văn Điều là một chính khách và tướng lĩnh Quân đội Nhân dân Việt Nam, hàm Đại tướng. Ông từng giữ chức Ủy viên Bộ Chính trị, Phó Chủ tịch Hội đồng Nhà nước, Chủ nhiệm Tổng cục Chính trị Quân đội Nhân dân Việt Nam. Với những cống hiến to lớn đối với dân tộc, với những thành tích đặc biệt xuất sắc, ông được Đảng, Nhà nước trao tặng: Huân chương Sao vàng, Huân chương Hồ Chí Minh, Huân chương Quân công hạng nhất và nhiều huân chương cao quý khác.

1.7. Đường quy hoạch T2:

a. Vị trí:

Tổ 5 phường Tân Phong điểm đầu giao với đường số 3, điểm cuối giao đường T3 có chiều dài 141 m, chiều rộng 13,5 m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phó Lý Quốc Sư

- Ý nghĩa: Lý Quốc Sư (1065-1141), quê quán: Gia Viễn, Ninh Bình, là pháp danh của thiền sư Nguyễn Minh Không. Nguyễn Minh Không là một nhà sư tài danh lẫy lừng. Ông đã được coi là thần y khi chữa bệnh "hóa hổ" cho vua Lý Thần Tông và được ban quốc tính họ Lý, phong làm Quốc sư, được nhà vua cấp cho nhà ở, được miễn thuế má. Khi ông mất rồi được rất nhiều đền chùa thờ phụng. Đại Việt sử ký toàn thư chép rằng: "*Quốc sư Minh Không rất linh ứng. Phạm khi có tai ương hạn lụt, cầu đảo đều nghiệm cả.*" Nguyễn Minh Không là hiện thân quyền lực linh thiêng của Phật giáo hưng thịnh thời Lý - là thầy thuốc tài ba bậc nhất, là ngư dân gắn bó với thôn dã Đại Việt, là thiền sư tài cao đức trọng, là bậc thánh tổ nghề đúc đồng Việt Nam.

1.8. Đường quy hoạch T3:

a. Vị trí:

Tổ 5 phường Tân Phong điểm đầu giao với phố Võ Thị Sáu, điểm cuối giao đường Lê Duẩn có chiều dài 141 m, chiều rộng 13,5m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Đào Duy Anh

- Ý nghĩa: (1904 - 1988) là nhà sử học, địa lý, từ điển học, ngôn ngữ học, nhà nghiên cứu văn hóa, tôn giáo, văn học dân gian nổi tiếng của Việt Nam. Ông được xem là người mở đầu cho nhiều ngành khoa học xã hội Việt Nam. Ông là một trong số ít nhân vật Việt Nam được ghi tên vào bộ từ điển Larousse với tư cách là một nhà bách khoa toàn thư của thời hiện đại. Đào Duy Anh được tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về khoa học xã hội năm 2000.

1.9. Đường quy hoạch số 4:

a. Vị trí:

Tổ 5 phường Tân Phong, điểm đầu giao với phố Tô Hiến Thành, điểm cuối giao đường số 3, có chiều dài 300 m, chiều rộng 13,5m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Văn Tiến Dũng

- Ý nghĩa: Văn Tiến Dũng (1917 – 2002), bí danh là Lê Hoài, là một vị Đại tướng Quân đội nhân dân Việt Nam. Từng là Ủy viên Bộ Chính trị, Tổng Tham mưu trưởng Quân đội Nhân dân Việt Nam (1953 – 1978), Bộ trưởng Bộ Quốc phòng (1980 – 1986), Bí thư Đảng ủy Quân sự Trung ương (1984 – 1986), một trong những tướng lĩnh danh tiếng của Việt Nam, người chỉ huy trực tiếp chiến dịch Hồ Chí Minh năm 1975.

1.10. Đường quy hoạch số 3:

a. Vị trí:

Tổ 5 phường Tân Phong, điểm đầu giao với đường Lê Duẩn, điểm cuối giao đường Thanh Niên, có chiều dài 170 m, chiều rộng 13,5m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Sùng Phái Sinh

- Ý nghĩa: Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân Sùng Phái Sinh (1915-1963) tại vùng đất Pú Nhung, Tuần Giáo, một trong những cái nôi cách mạng của tỉnh Lai Châu, Sùng Phái Sinh sớm bộc lộ tinh thần yêu nước, chiến đấu để bảo vệ quê hương. Từ năm 1949 đến năm 1954, đồng chí luôn đi đầu trong các phong trào giết giặc lập công, là một trong những chiến sĩ đầu tiên của đội du kích xã Pú Nhung, hoạt động mạnh tại địa phương quê hương đồng chí với nhiều nhiệm vụ như: vận động Nhân dân, tuyên truyền giác ngộ đồng bào, vạch rõ âm mưu của giặc chia rẽ giữa các đồng bào dân tộc, xây dựng khối đoàn kết giữa các bản làng; tổ chức lực lượng chiến đấu bảo vệ tài sản, tính mạng của bà

con dân bản; lúc khác lại dũng cảm mưu trí một mình vẫn kiên quyết chống lại địch. Đồng chí Sùng Phái Sinh đã được tặng thưởng Huân chương Chiến công hạng nhất, 2 lần là Chiến sĩ thi đua của Quân khu Tây Bắc. Khi được phong danh hiệu anh hùng lực lượng vũ trang Nhân dân năm 1956, đồng chí Sùng Phái Sinh đang là xã đội trưởng Pú Nhung, là anh hùng thời kháng chiến chống Pháp duy nhất của tỉnh Lai Châu (cũ).

1.11. Đường quy hoạch số T4:

a. Vị trí:

Tổ 10 phường Tân Phong, điểm đầu giao với đường Điện Biên Phủ, điểm cuối giao với phố Lê Lai, có chiều dài 120 m, chiều rộng 9,5m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Mùng Phăng

- Ý nghĩa: Mùng Phăng là một địa danh lịch sử nổi tiếng ở tỉnh Điện Biên. Tại mảnh đất này, trong Chiến dịch Điện Biên Phủ năm 1954, Đại tướng Võ Nguyên Giáp đã chỉ đạo xây dựng cơ quan đầu não của quân đội - Sở Chỉ huy chiến dịch Điện Biên Phủ, để làm nên một chiến thắng lịch sử “lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu.”

2. Phường Đông Phong

2.1. Đường quy hoạch 2-5 và đường 2-15:

a. Vị trí:

Tổ 22 phường Đông Phong, điểm đầu giao với đường 30/4, điểm cuối giao với đường Phạm Văn Đồng có chiều dài 616m, chiều rộng 16,5m.

- Dự kiến đặt tên: Đường Lý Thường Kiệt

- Ý nghĩa: Lý Thường Kiệt (1019 – 1105), người chỉ huy kiệt xuất, anh hùng của cuộc kháng chiến tổng Tống. Ông vốn họ Ngô, tên Tuấn tự là Thường Kiệt quê ở làng An Xá, huyện Quảng Đức (Hà Nội). Thời Lý Thái Tông ông làm Hoàng môn chi hậu, sau đó thăng lên chức Đô tri Nội thị Sảnh. Sang đời vua Lý Thánh Tông, ông giữ chức Thái bảo. 1069, được cử làm tướng tiên phong, theo vua Thánh Tông đi đánh Chăm Pa, lập nhiều công lớn. Thắng lợi trở về, ông được phong Thái úy, tước Khai Quốc công và ban Quốc tính (do đó có tên Lý Thường Kiệt). Năm 1077, hơn 30 vạn quân Tống do Quách Quỳ chỉ huy tràn vào nước ta theo 2 đường thủ, bộ. Cuộc kháng chiến do ông chỉ huy thắng lợi huy hoàng. Sau đó ông được cử vào coi việc ở ái Châu (Thanh Hoá), 1104, ông đã 85 tuổi nhưng vẫn sẵn sàng nhận lệnh cầm quân đánh tan cuộc tiến công xâm lấn phía Nam của vua Chăm Pa, mùa hè 1105, ông mất. Vua Lý vô

cùng thiêng tiếc, truy tặng ông chức Kiểm Hiệu Thái úy Bình trưng quân quốc trọng sự, tước Việt Quốc công.

2.2. Đường quy hoạch số 8a:

a. Vị trí:

Tổ 22 phường Đông Phong, điểm đầu giao với đường 6a, điểm cuối giao với đường 4A, có chiều dài 162m, chiều rộng 13 m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Vũ Tông Phan

- Ý nghĩa: Vũ Tông Phan (1800 - 1851) còn gọi là Võ Tông Phan, là Danh sĩ, Nhà giáo dục đời nhà Nguyễn. Ông tự Hoán Phủ, hiệu Lỗ Am, Đường Xuyên; Nguyên quán ở làng Hoa Đường, huyện Đường An sau đổi là làng Lương Ngọc, nay thuộc xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang, tỉnh Hải Dương. Đỗ Tiến sĩ năm Bính Tuất 1826 thời Minh Mạng, ông làm Tham hiệp trấn Ninh Bình nhưng sau bị giáng làm Đốc học Bắc Ninh. Sau này, ông cáo quan về mở trường dạy học ở thôn Tụ Tháp, phường Báo Thiên, huyện Thọ Xương (nay là quận Hoàn Kiếm, Hà Nội). Ông là người đã góp công rất lớn cho việc chấn hưng nền văn hóa Thăng Long giữa thế kỷ XIX.

2.3. Đường quy hoạch A-1:

a. Vị trí:

Tổ 23 phường Đông Phong, điểm đầu giao với phố Hoàng Minh Giám, cuối giao với phố Trần Huy Liệu có chiều dài 150 m, chiều rộng 13,5 m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Phạm Ngũ Lão

- Ý nghĩa: Phạm Ngũ Lão (1255 – 1320) Danh tướng đời Trần. Ông xuất thân từ một gia đình nông dân ở làng Phù ủng, huyện Đường Hoà (Ấn Thy-Hung Yên). Ông là người văn võ song toàn, chỉ huy mưu trí, táo bạo. Trong kháng chiến chống Mông Nguyên ông theo vua chiến đấu, lập nhiều chiến công lớn. Trong đời Anh Tông(1293-1314), ông được phong Đại Úy Thượng tướng quân vì có nhiều công ở vùng biên ải. Ông không chỉ có tài năng về quân sự, đánh đâu được đó, mà thơ của ông cũng đầy cảm xúc chân thành. Năm 1318, ông được phong quan nội hầu. Năm 1320 ông mất, vua Minh Tông nghỉ châu 3 ngày, vô cùng thương tiếc.

2.4. Đường quy hoạch A-2:

a. Vị trí:

Tổ 23 phường Đông Phong, điểm đầu giao với phố Hoàng Minh Giám, cuối giao với phố Trần Huy Liệu có chiều dài 150 m, chiều rộng 13,5 m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Ngô Sĩ Liên

- Ý nghĩa: Ngô Sĩ Liên (1400-1499) là một nhà sử học thời Lê sơ, sống vào thế kỷ 15. Ông là người đã tham gia khởi nghĩa Lam Sơn và có công lớn trong việc biên soạn bộ Đại Việt sử ký toàn thư – bộ quốc sử chính thống cũ nhất của Việt Nam mà còn được lưu truyền tới ngày nay. Trong suốt cuộc đời làm quan, Ngô Sĩ Liên luôn nêu tấm gương sáng về đạo đức, rất mực thanh liêm, chính trực... Khi chép sử, ông đã dũng cảm nói lên sự thật, không sợ áp bức và cường quyền.

2.5. Đường quy hoạch B-2:

a. Vị trí:

Tổ 23 phường Đông Phong, điểm đầu giao với phố Nguyễn Thái Bình, cuối giao với phố Vương Thừa Vũ; có chiều dài 164 m, chiều rộng 13,5 m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Hoàng Cầu

- Ý nghĩa: GS Hoàng Đình Cầu (1917-2005) Ông quê ở xã Võ Liệt, huyện Thanh Chương, Nghệ An. Tốt nghiệp bác sĩ y khoa Hà Nội năm 1945. Ông là Giáo sư Trường Đại học Y Hà Nội, Anh hùng Lao động. Vì học giỏi, Ông được đưa ra học tú tài tại Trường Bảo hộ (Trường Bưởi) ở Hà Nội và sau đó Ông thi đậu vào Đại học Y khoa. Năm 1947, Ông được cử làm Hiệu trưởng Trường Y sĩ Việt Nam đóng tại Thanh Hoá, lúc mới 30 tuổi. GS Cầu đã có công biên soạn các bài giảng về y khoa bằng tiếng Việt đầu tiên và sau này Ông cũng là tác giả của các cuốn từ điển Danh từ y dược Pháp Việt, Từ điển y học Nga Việt đầu tiên ở nước ta.

2.6. Đường quy hoạch 1B-3:

a. Vị trí:

Tổ 26 phường Đông Phong, điểm đầu giao với phố Nguyễn Trung Trực, cuối giao với đường 30/4; có chiều dài 164 m, chiều rộng 13,5 m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Lương Định Của

- Ý nghĩa: Lương Định Của (1920-1975) là một nhà nông học, nhà tạo giống cây trồng, người có đóng góp to lớn cho nền nông nghiệp Việt Nam. Từ năm 1967-1975, ông là Viện trưởng Viện Cây lương thực và Cây thực phẩm.

Ông từng được nhà nước truy tặng danh hiệu Anh hùng Lao động và Giải thưởng Hồ Chí Minh về khoa học công nghệ đợt 1 năm 1996.

2.7. Đường quy hoạch A10:

a. Vị trí:

Tổ 25, 26 phường Đông Phong, điểm đầu giao với phố Trần Nhật Duật, cuối giao với đường Phạm Ngọc Thạch; có chiều dài 160 m, chiều rộng 9 m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Hoàng Ngọc Phách

- Ý nghĩa: Hoàng Ngọc Phách (1896-1973), tên huý là Tước, ông còn có bút hiệu Song An, sinh năm 1896, quê ở làng Đông Thái, huyện Đức Thọ, tỉnh Hà Tĩnh. Xuất thân trong một gia đình có truyền thống hiếu học, yêu nước. Ông là tác giả tiểu thuyết Tố tâm, được đánh giá là một trong những tiểu thuyết hiện đại đầu tiên của Việt Nam, tác phẩm đã được giáo sư Michele Sullivan và Emmanuel Lê Ốc Mạch dịch sang tiếng Pháp. Sau cách mạng tháng Tám đến năm 1959, Hoàng Ngọc Phách giữ nhiều chức vụ trong ngành giáo dục: Giám đốc học khu Bắc Ninh kiêm Hiệu trưởng trường trung học Hàn Thuyên, Giám đốc giáo dục chiến khu 12, Liên khu 1, Giám đốc Cao đẳng sư phạm Trung ương, Thanh tra học vụ toàn quốc, Hiệu trưởng trường phổ thông Phan Đình Phùng, rồi về ban tu thư Bộ Giáo dục, tham gia nhóm nghiên cứu Lê Quý Đôn. Năm 1959 ông chuyển sang Viện văn học làm công tác nghiên cứu cho đến năm 1963 thì nghỉ hưu.

2.8. Đường quy hoạch A11:

a. Vị trí:

Tổ 25, 26 phường Đông Phong, điểm đầu giao với phố Trần Nhật Duật, cuối giao với đường Phạm Ngọc Thạch; có chiều dài 160 m, chiều rộng 9 m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Nguyễn Đông Chi

- Ý nghĩa: Nguyễn Đông Chi (1915-1984) là một nhà nghiên cứu văn hóa dân gian Việt Nam, nguyên Trưởng ban Hán Nôm, nguyên Quyền Viện trưởng Viện Nghiên cứu Hán Nôm thuộc Ủy ban Khoa học Xã hội Việt Nam. Ông đã sưu tầm và viết lại gần 2.000 truyện cổ Việt Nam. Số truyện trên được ông sử dụng để soạn bộ sách Kho tàng truyện cổ tích Việt Nam gồm 5 tập. Đây cũng là bộ sách nghiên cứu được biên soạn và in xong lâu nhất: 25 năm (1957-1982), rải rác với tổng cộng 5 lần in lẻ. Ông đã phân loại truyện cổ tích thành 3 tiểu loại: Cổ tích thần kỳ; Cổ tích thế sự; Cổ tích lịch sử.

3. Phường Quyết Tiến

3.1. Đường quy hoạch số 17+ N10 + N6:

a. Vị trí:

Tổ 7 phường Quyết Tiến, bản Sáo Làn Than phường Quyết Thắng điểm đầu giao với phố Nguyễn Bình Khiêm, điểm cuối giao với đường Võ Nguyên Giáp; có chiều dài 460m, chiều rộng 13,5m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Đường Nguyễn Hiền

- Ý nghĩa: Nguyễn Hiền (1234-1256) đỗ trạng nguyên khi 13 tuổi. Ông là người làng Dương A, huyện Thượng Hiền, phủ Thiên Trường. Ông thi đỗ trạng nguyên khi mới 13 tuổi, trở thành trạng nguyên trẻ nhất trong lịch sử khoa cử Việt Nam, tại khoa thi tháng 2 năm Thiên Ứng Chính Bình thứ 16 thời vua Trần Thái Tông. Những năm làm quan trong triều, Nguyễn Hiền có nhiều kế sách hay để phò vua giúp nước. Năm Ất Mão (1255), Đại Việt bị Chiêm Thành xâm lược, vua Trần Thái Tông rất lo bèn giao cho Trạng nguyên Nguyễn Hiền đánh giặc giữ nước. Chỉ ít lâu sau, quân giặc thất bại, trạng Hiền thu quân về Vũ Minh Sơn mở tiệc khao quân và tâu lên vua. Nhà vua vô cùng vui mừng và phong cho ông Trạng chức "Đệ nhất hiền quý quan". Về nông nghiệp, ông cho đắp đê quai vạc sông Hồng, phát triển sản xuất mùa màng thắng lợi. Về quân sự, ông cho mở mang võ đường để rèn quân luyện sĩ. Ngày 14 tháng 8 năm Bính Thìn (1256), Trạng nguyên Nguyễn Hiền lâm bệnh nặng rồi qua đời, thọ 21 tuổi. Vua Trần Thái Tông thương tiếc truy phong ông là "Đại vương thành hoàng" và tôn làm thần ở 32 nơi, trong đó có đình Lại Đà ở xã Đông Hội, huyện Đông Anh, Hà Nội.

3.2. Đường quy hoạch L4:

a. Vị trí:

Tổ 7 phường Quyết Tiến, điểm đầu giao với Đường số R3, điểm cuối giao với đường số L2; có chiều dài 210m, chiều rộng 13,5m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Nguyễn Tuân

- Ý nghĩa: Nguyễn Tuân (1910 – 1987), là một tên tuổi lớn của văn học Việt Nam hiện đại, một nhà văn bậc thầy, một nhân cách văn hóa mẫu mực. Nguyễn Tuân cầm bút từ khoảng đầu những năm 1935, nhưng nổi tiếng từ năm 1938 với các tác phẩm tùy bút, bút ký có phong cách độc đáo như Vang bóng một thời, Một chuyến đi... Năm 1941, Nguyễn Tuân lại bị bắt giam một lần nữa và gặp gỡ, tiếp xúc với những người hoạt động chính trị. Năm 1945, Cách mạng tháng Tám thành công, Nguyễn Tuân nhiệt tình tham gia

cách mạng và kháng chiến, trở thành một cây bút tiêu biểu của nền văn học mới. Từ 1948 đến 1957, ông giữ chức Tổng thư ký Hội Văn nghệ Việt Nam. Sở trường về tùy bút và ký, được tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về văn học nghệ thuật năm 1996. Tác phẩm của Nguyễn Tuân luôn thể hiện phong cách độc đáo, tài hoa, sự hiểu biết phong phú nhiều mặt và vốn ngôn ngữ, giàu có, điêu luyện.

3.3. Đường quy hoạch số 18:

a. Vị trí:

Tổ 7 phường Quyết Tiến, điểm đầu giao với Đường phố Nguyễn Bình Khiêm, điểm cuối giao với đường 10/10 có chiều dài 160m, chiều rộng 13,5m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Nguyễn Gia Thiều

- Ý nghĩa: Nguyễn Gia Thiều (1741-1798), tức Ôn Như Hầu là một nhà thơ thời Lê Hiến Tông. Ông là tác giả Cung oán ngâm khúc, tác phẩm nổi tiếng của văn học Việt Nam. Nguyễn Gia Thiều là người có sự hiểu biết sâu rộng về văn học, sử học và triết học. Ông còn tinh thông nhiều bộ môn nghệ thuật như âm nhạc, hội họa, kiến trúc, trang trí. Về âm nhạc, Nguyễn Gia Thiều sở trường các bài ca, bài tán, ông là tác giả các bản Sơn trung âm và Sở từ điệu. Về hội họa, ông có bức tranh lớn Tống sơn đồ, dâng vua xem được khen thưởng. Về kiến trúc, trang trí, ông là người được chúa Trịnh giao cho trông nom việc trang hoàn phủ chúa và điều khiển xây tháp chùa Thiên Tích.

4. Phường Quyết Thắng

4.1. Đường quy hoạch D1:

a. Vị trí:

Bản Nậm Loỏng 2, điểm đầu giao với đường Võ Nguyên Giáp, điểm cuối giao với đường Võ Nguyên Giáp; có chiều dài 352m, chiều rộng 13,5m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Đường Tản Đà

- Ý nghĩa: Nhà thơ Tản Đà, tên thật là Nguyễn Khắc Hiếu (1889-1939) tại làng Khê Thượng, nay thuộc xã Sơn Đà, huyện Ba Vì, thành phố Hà Nội. Ông xuất hiện trong làng thơ Việt Nam đầu thế kỷ XX (năm 1915), với tập thơ *Khởi tình con* gây được tiếng vang lớn. Sau thành công đó, ông viết liền cuốn *Giác mộng con* và một số vở tuồng: *Người cá*, *Tây Thi*, *Dương Quý Phi*, *Thiên Thai* ... Giai đoạn từ 1915 - 1926 được coi là thời kỳ sung mãn nhất trong sáng tác của Tản Đà. Ngoài sáng tác thơ văn, Tản Đà còn là chủ bút của tờ *An Nam tạp chí*. Với những dòng thơ lãng mạn và ý tưởng nông nhênh, đậm cá tính, ông được đánh giá là người chuẩn bị cho sự ra đời của thơ mới

trong nền văn học Việt Nam, là "gạch nối giữa hai thời kỳ văn học cổ điển và hiện đại".

4.2. Đường quy hoạch TN1+ N9:

a. Vị trí:

Bản Séo Làn Than phường Quyết Thắng, điểm đầu giao với đường Võ Nguyên Giáp, điểm cuối giao với đường quy hoạch TN2; có chiều dài 270m, chiều rộng 13,5m.

b. Dự kiến tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Phố Nguyễn Công Hoan

- Ý nghĩa: Nguyễn Công Hoan (1903-1977) quê ở làng Xuân Cầu, tổng Xuân Cầu, huyện Văn Giang, phủ Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh (nay thuộc xã Nghĩa Trụ, huyện Văn Giang, tỉnh Hưng Yên) là một nhà văn, nhà báo, thành viên Hội Nhà văn Việt Nam. Năm 1926, ông tốt nghiệp cao đẳng sư phạm, làm nghề dạy học ở nhiều nơi (như Hải Dương, Lào Cai, Nam Định,...) cho đến khi Cách mạng tháng Tám nổ ra. Sau Cách mạng tháng Tám, ông giữ chức Giám đốc kiểm duyệt báo chí Bắc Bộ, kiêm Giám đốc Sở Tuyên truyền Bắc Bộ. Sau đó ông gia nhập Vệ quốc quân, làm biên tập viên báo Vệ quốc quân, giám đốc trường Văn hóa quân nhân, chủ nhiệm và biên tập tờ Quân nhân học báo. Ông là đảng viên Đảng Lao động Việt Nam từ năm 1948. Năm 1951 ông làm việc ở Trại tu thư của ngành giáo dục. Từ sau năm 1954, ông trở lại nghề văn với cương vị Chủ tịch Hội Nhà văn Việt Nam (khóa đầu tiên 1957-1958), Ủy viên Ban Thường vụ trong Ban Chấp hành Hội Nhà văn Việt Nam các khóa sau đó. Ông cũng là Ủy viên Ban chấp hành Hội liên hiệp Văn học nghệ thuật Việt Nam, chủ nhiệm tuần báo Văn (tiền thân của báo Văn nghệ).

5. Tuyến đường điều chỉnh

5.1. Điều chỉnh kéo dài tuyến đường Ngô Quyền thêm 350 m, điểm đầu (cũ) giao với phố Chiêu Tấn, điểm cuối (phía kéo dài) giao với đường Hoàng Hoa Thám tổ dân phố số 8 phường Tân Phong.

5.2. Điều chỉnh kéo dài tuyến phố Lý Tự Trọng thêm 189 m, điểm đầu (cũ) giao với đường 30/4, điểm cuối (phía kéo dài) giao với phố Phùng Hưng tổ dân phố số 23 phường Đông Phong.

5.3. Điều chỉnh kéo dài điểm đầu tuyến đường Nguyễn Du thêm 92 m, điểm đầu (phía kéo dài) giao với đường TN1, điểm cuối giao với phố Quyết Thắng tổ dân phố số 7 phường Quyết Tiến.

6. Công trình công cộng: Khu ao cá Bác Hồ.

a. Vị trí: Khu ao cá Bác Hồ tổ 4 phường Tân Phong, thành phố Lai Châu.

b. Dự kiến đặt tên và Ý nghĩa:

- Dự kiến đặt tên: Công viên ao cá Bác Hồ.

- Ý nghĩa: Năm 1980 cán bộ, công nhân Nông trường Quốc doanh Tam Đường Lai Châu đã cùng nhau đào ao, sau đó đón cá từ Ao cá Bác Hồ ở Hà Nội về thả, nuôi. Cá được nuôi trong ao không để bán ra thị trường mà chủ yếu cung cấp, cải thiện đời sống cho cán bộ, công nhân của nông trường. Từ đó, cán bộ và Nhân dân gọi là Ao cá Bác Hồ, cũng là bày tỏ lòng thương nhớ thành kính với Bác Hồ. Tên “Ao cá Bác Hồ” từ lâu đã trở thành tên thân thuộc ăn sâu vào tiềm thức, tình cảm của Nhân dân Lai Châu.

IV. KẾT LUẬN

Đề án đặt tên đường, phố, công trình công cộng của thành phố Lai Châu được phê duyệt và triển khai thực hiện sẽ là điều kiện thuận lợi trong công tác quản lý đô thị, quản lý hành chính, tạo điều kiện cho tổ chức cá nhân trong các hoạt động giao dịch kinh tế, văn hóa xã hội trên địa bàn./.